

16^{-ТА} НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

16TH SCIENTIFIC CONFERENCE

“Наука. Отговорност. Безопасност.”

“Science. Responsibility. Safety.”

16 май 2024 г.,
Гранд хотел София, гр. София

16 May 2024,
Grand Hotel Sofia, Sofia

СЪСТОЯНИЕ НА КОНЕВЪДСТВОТО В БЪЛГАРИЯ

зооинж. д-р Надежда Луканова, онс
Център за оценка на риска по хранителната верига
email: nlukanova@mzh.government.bg

РЕЗЮМЕ

В световен мащаб се инвестират огромни финансови средства в конната индустрия, което неминуемо води до нарастващ интерес към развъждане, отглеждане, трениране и изпитване на работоспособността на конете. Една част от конете се отглеждат като хоби, други за селскостопанска работа, трети за спорт или пък хипотерапия, но има и категория коне, които се отглеждат единствено за производство на месо. Развъждането на коне е в зависимост от целта на тяхното използване – например ако желаем кон за любителска езда, то тогава трябва да се спремим желанието от нас кон да бъде със спокоен темперамент и добър нрав и трябва да се насочим към избор на жребец и кобила от по-уравновесените породи.

Изпитването на работоспособността също е различна за различните породи – напр. работоспособността на конете от беговите и спортните породи се изразява в проявата на беговите и скоковите им способности (гладки надбягвания, надпрепусквания с двуколки, спипълчейз, конкур-ипик, всеспранна езда, обездка), при тежковозните коне – надтегляне с трупци и плн.

Развъдният процес в коневъдство е дълъг и сложен процес, за който са необходими десетилетия за достигане на желаните тип и качества от селекционера. Поради тази причина в света съществуват множество породи коне, като една част от тях са с дългогодишна история, каквито са Чистокръвния английски, Чистокръвния арабски и Ахал-Теке и други.

Към днешна дата в България се развъждат и отглеждат коне от автохтонната порода Каракачански коне, българските породи (познати още като отечествени породи) – Дунавски, Плевенски и Източнобългарски, наскоро официално признатата вече порода Български спортен кон и български тежковозен кон (все още не е призната официално за порода) и редица интродуцирани породи коне (Чистокръвна английска, Чистокръвна арабска, Шагия Араб, Хафлингер, Тракенер, Холщайнер, Фризийска, различни рисисти и тежковозни породи и други). Броят на конете в България през годините никога не е бил постоянна величина, тъй като е свързан с редица икономически, социални, политически и други фактори.

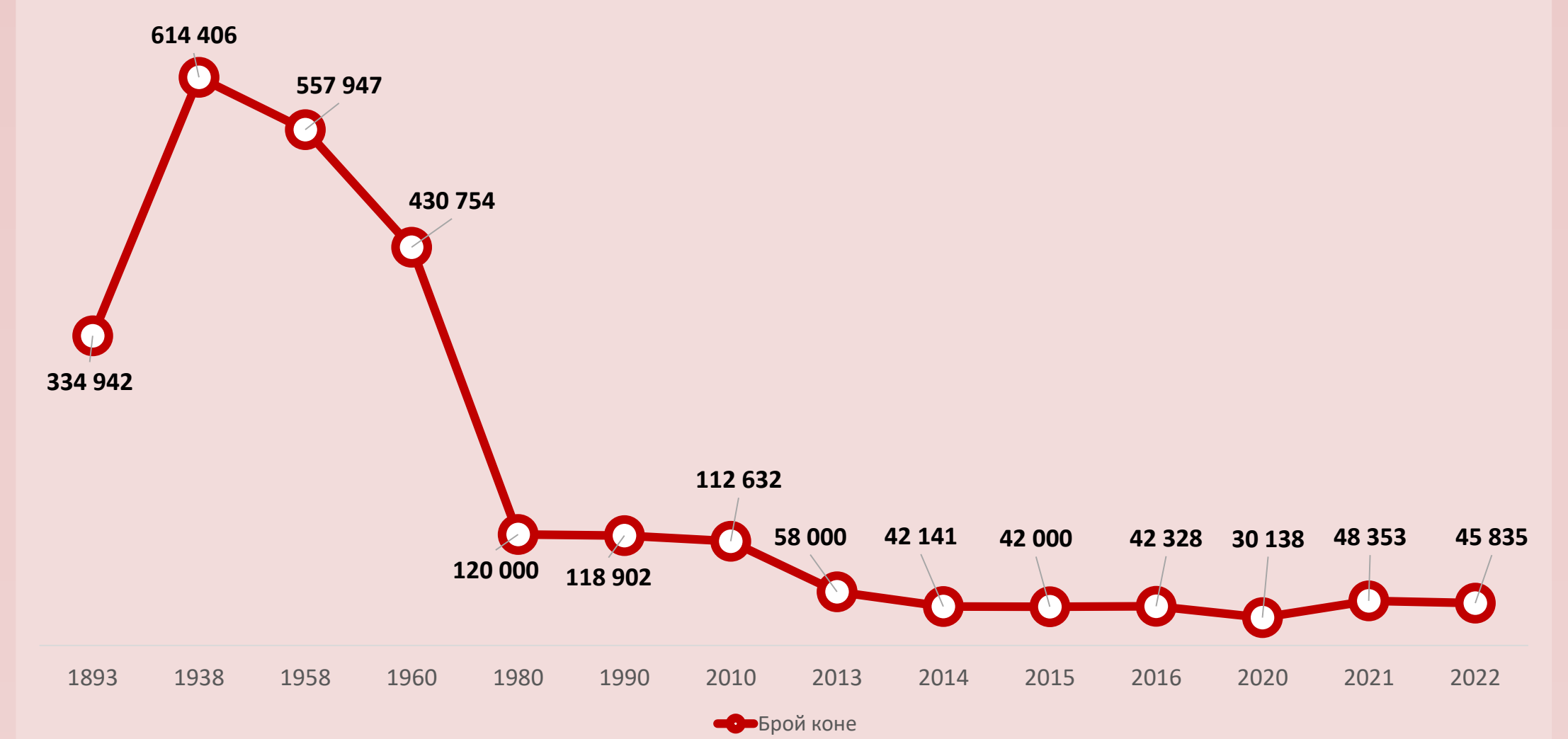
Ключови думи: коне, брой популации, породи

МАТЕРИАЛ И МЕТОД

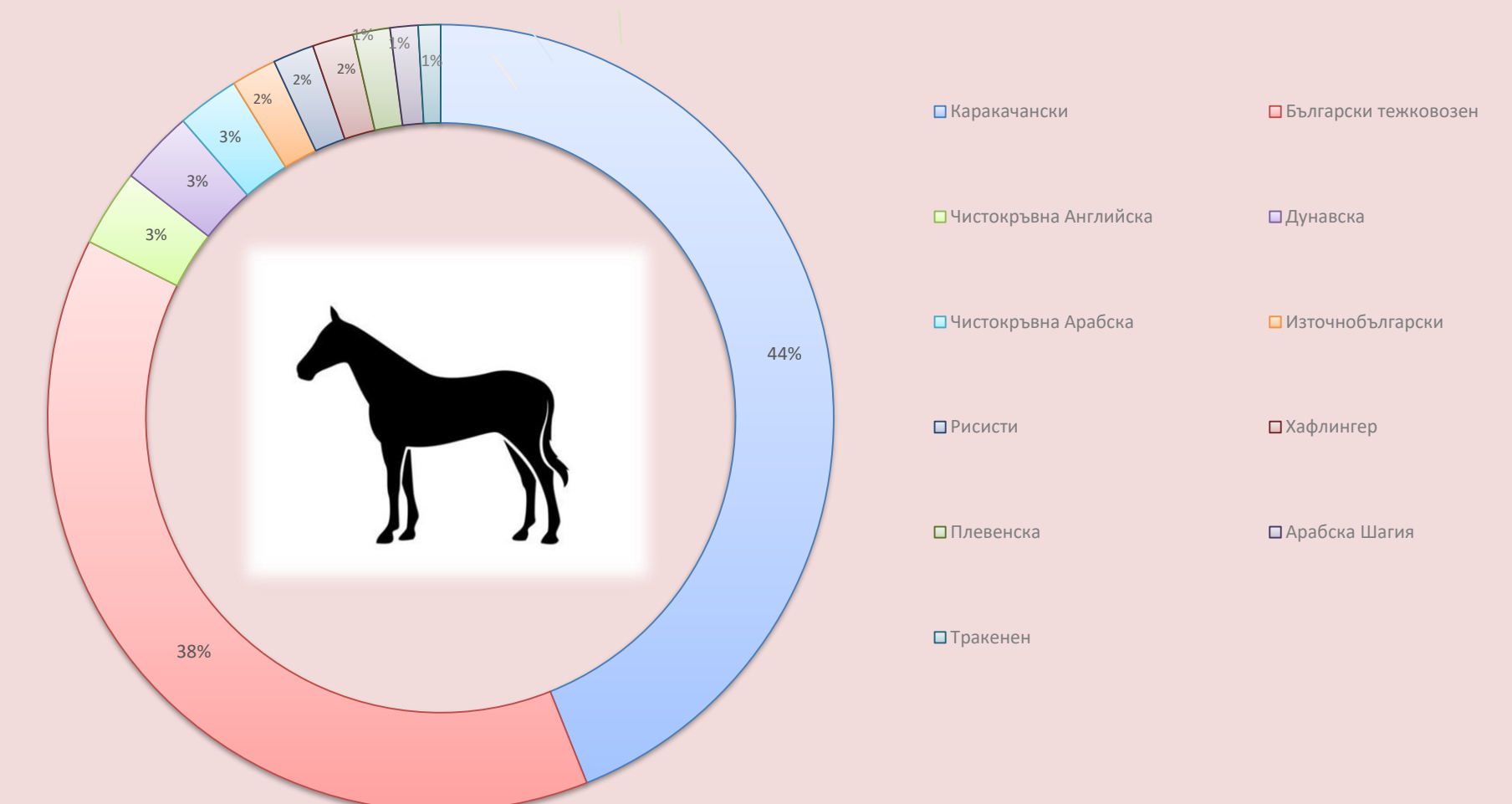
Използвани са данни от официалното преброяване на земеделските стопанства и обработени от отдел „Агростатистика“ към МЗХ и данни от Организация по прехрана и земеделие (FAO).

РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЯ

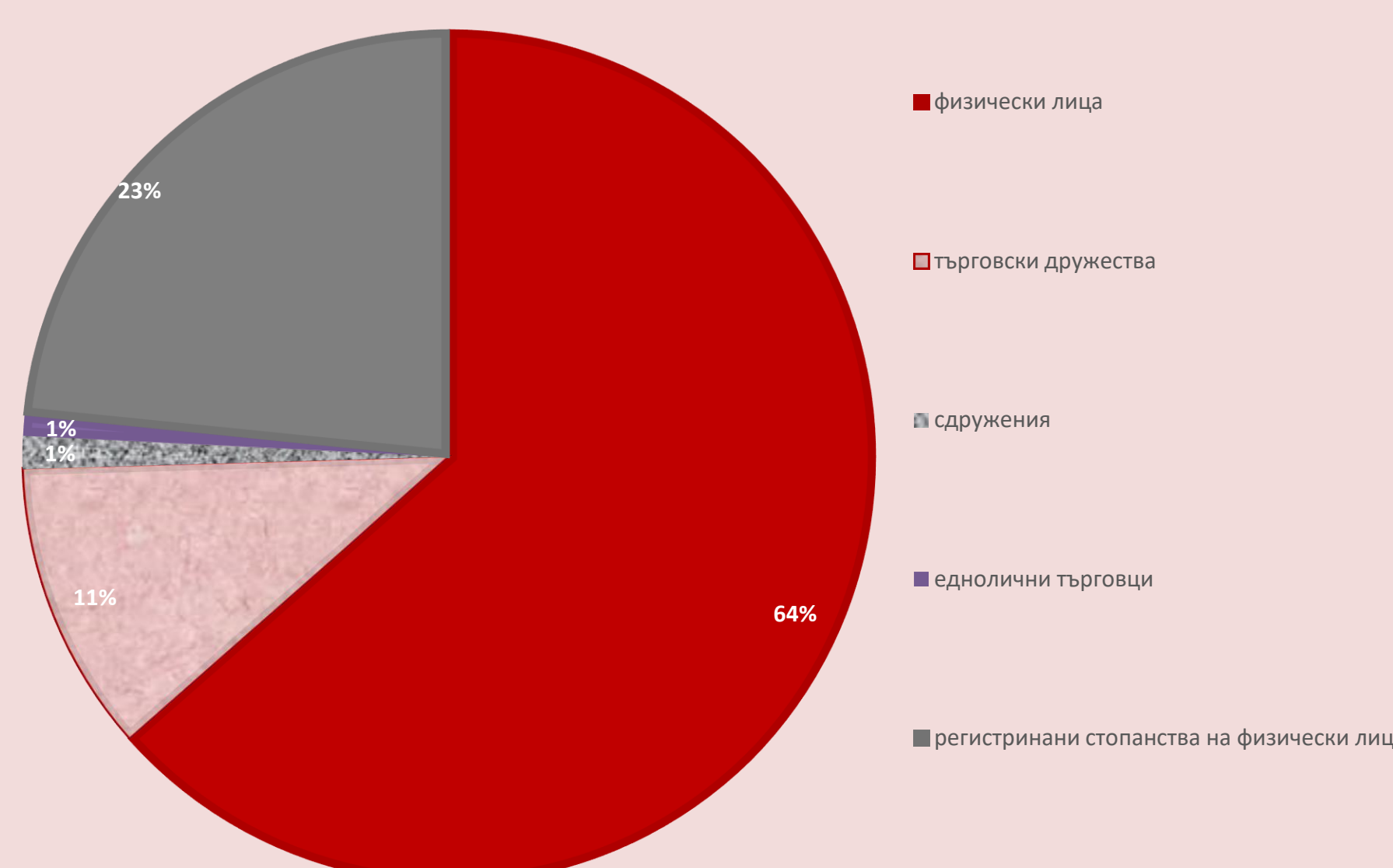
БРОЙ КОНЕ ЗА ПЕРИОДА 1893 – 2022 Г.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НАЙ-РАЗПРОСТРАНЕНИТЕ ПОРОДИ КОНЕ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2022 Г.

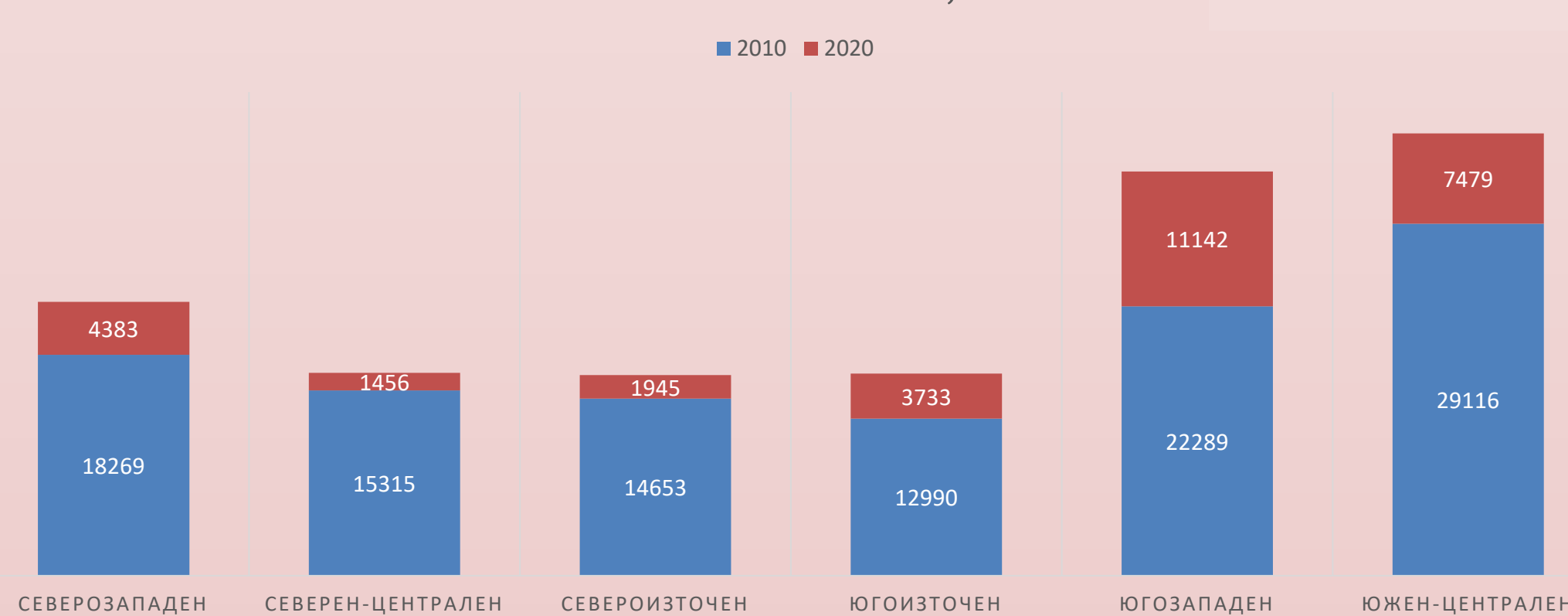
СОБСТВЕНОСТ НА РЕГИСТРИРАНИТЕ КОНЕ ПО КАТЕГОРИЯ

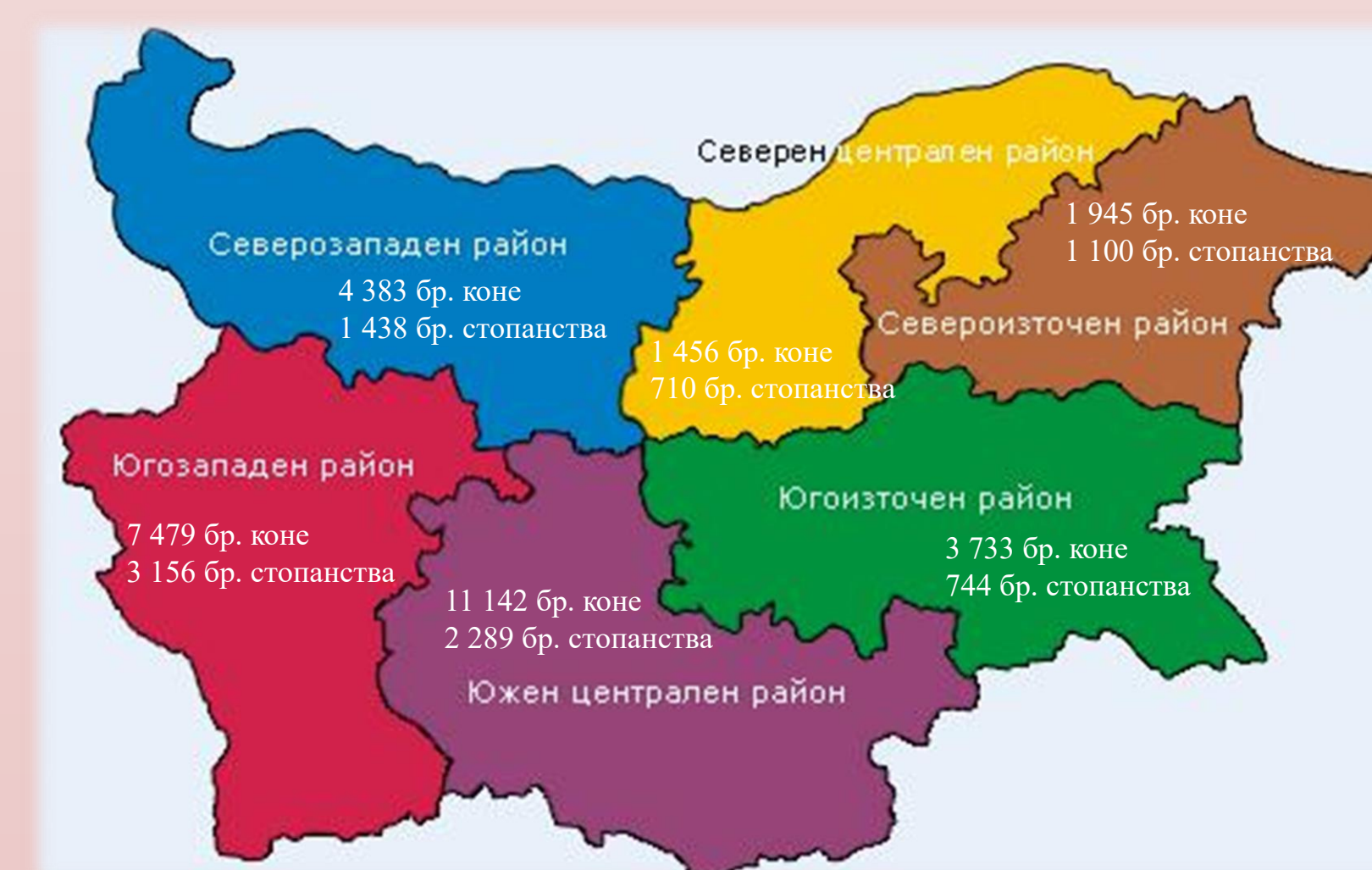
БРОЙ КОНЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО, ПО ДЪРЖАВИ (ПО ДАННИ НА FAO)

БРОЙ КОНЕ ПРЕЗ 2010 И 2020 Г., ПО РАЙОНИ

В области, на чиито територии са се намирали някогашните конезаводи, броят на еднокопитните драстично е намалял (Плевен, Русе, Разград и Шумен). В област Силистра, където има отдавнашни традиции в отглеждането на коне, спадът е приблизително 100%, както в броя на еднокопитните, така и в броя на стопанствата. В област Шумен, на чиито територия се намира единственият функциониращ конезавод в България, общия брой на еднокопитните е 682, което означава, че по-голям процент от тези животни е в активите на конезавод „Кабийк“. Единствената област, в която е наблюдавано повишение е Кюстендил (17.88%).

При извършеното през 2010 и 2020 г. преброяване на земеделските стопанства е установено, че за десетгодишния период **популацията на еднокопитните животни критично е намаляла** със 73.24%.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

- ✓ Смяната на приложението на коня от употребата му като работно животно, използвано в селското стопанство в миналото, до използването му за развлечение и хоби в настоящето, доведе до откриването на много конни бази, предлагащи туристическа езда за любители, също и за професионална подготовка на състезатели. Българските състезатели при участията си в провежданите състезания в България и чужбина в различните спортни дисциплини показват високи резултати;
- ✓ При развъждането на конете се използват съвременни техники, като изкуственото осеменяване вече все по-често се използва (с изключение на породите, при които е забранен методът). Някои от фермерите закупуват от чужбина замразен семенен материал, а други използват наличния замразен материал и съхранен в Държавните станции за изкуствено осеменяване;
- ✓ България е дългогодишен член на редица международни конски сдружения и организации, като по този начин има възможността да обменя опит с други страни. От страна на международните организации се извършва строг контрол върху дейността на съответната порода коне у нас. Страната ни работи в тясно сътрудничество с близките до нас държави;
- ✓ Въпреки непрестанния внос на коне, статистиката показва трайна тенденция за намаляване броя на конската популация, което се дължи на съвкупност от причини. Родното производство на коне остава на заден план, в сравнение с вноса на коне от чужбина, за което е необходимо да се потърси работещ подход за стимулиране на развъждането и отглеждането на коне у нас;
- ✓ Има необходимост от допълнителни проучвания относно вноса и износа на коне по порода, пол и възраст. Също така проследимост на броя на конете, които отиват в клиника (в България и извън) и отглежданият брой коне по породи.